Játék és tehetség

A könyvtár, mint tehetségpont

Minerva Könyvtár Egyesület

2012. november 17.

Minerva TEHETSÉGBŰVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

Minden elkezdődik valahol…

Terry Pratchett : Vadkanapó

Ez a történet több mint 50 éve kezdődött…

3.

Ez a történet több mint ötven éve kezdődött, amikor egy szemüveges kislány boldogan mutogatta a három kismackót, az édesanyja által varrt falvédőn Inculát, Bimbulát és Murmulát a szemüveges vendég bácsinak, mert szegény bácsi a következő hétre már elfelejtette a nevüket...

Telt-múlt az idő, a kislányból jócskán felnőtt lett, könyvtáros. Kapcsolatba került a tehetséggondozással és a megszervezendő Tehetségnap dátumául február 25-ét választotta, a szemüveges bácsi, **Grastyán Endre** születésnapját. A következő évben a Grastyán-emlékesten a professzor úr munkásságából a játékkal kapcsolatos kutatásáról is elhangzott hozzászólás és innen már csak egy isteni szikra kellett Keszi Erika agyában ahhoz, hogy a Játéktan képzés megvalósuljon.

Ebből a 4 mondatból lehet, hogy nem egészen világos, mi köze a tehetséggondozásnak a játékhoz, nézzük kicsit részletesebben.

A Minerva Könyvtár

Minerva TEHETSÉGBÚVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

Minerva Könyvtár

Engedjék meg, hogy néhány szóval bemutassam a könyvtárunkat, a Minerva Könyvtár – nyilvános közkönyvtárként egyesületi formában működik, születési nevén: Szakszervezetek Baranya Megyei Könyvtára. (TEMI tagja, még 7 könyvtár működik ilyen formában)

Erőforrásaink: 150 ezer kötet, 777 m2 alapterületen, főállású 2 könyvtáros, 1 informatikus, 7 önkéntes, és az egyesület tagjai. (Pénzről úri körökben nem beszélünk…)

Alaptevékenységünk a könyvtári ellátás mellett lehetőségünk és kötelességünk a kísérletezés, az új utak keresése – így 2010-11-ben TÁMOP pályázattal megvalósítottuk a Tehetségbúvár programot

Nemzeti Tehetség Program

Az Országgyűlés 2008. december 4-én (a 126/2008-as számú) határozatával **egyhangú szavazással** elfogadta a Nemzeti Tehetség Programot.

www.geniuszportal.hu

Nemzeti Tehetségsegítő Tanács

Minerva TEHETSÉGBŰVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

Nemzeti Tehetség Program

Az Országgyűlés tekintettel arra, hogy a tehetségek folyamatos segítése a nemzet egészének kiemelten fontos érdeke és feladata, 2008. december 4-én (a 126/2008-as számú) EGYHANGÚ határozatával elfogadta a Nemzeti Tehetség Programot.

Erről a www.geniuszportal.hu oldalon gazdag információ található

Tehetségpontok: 900

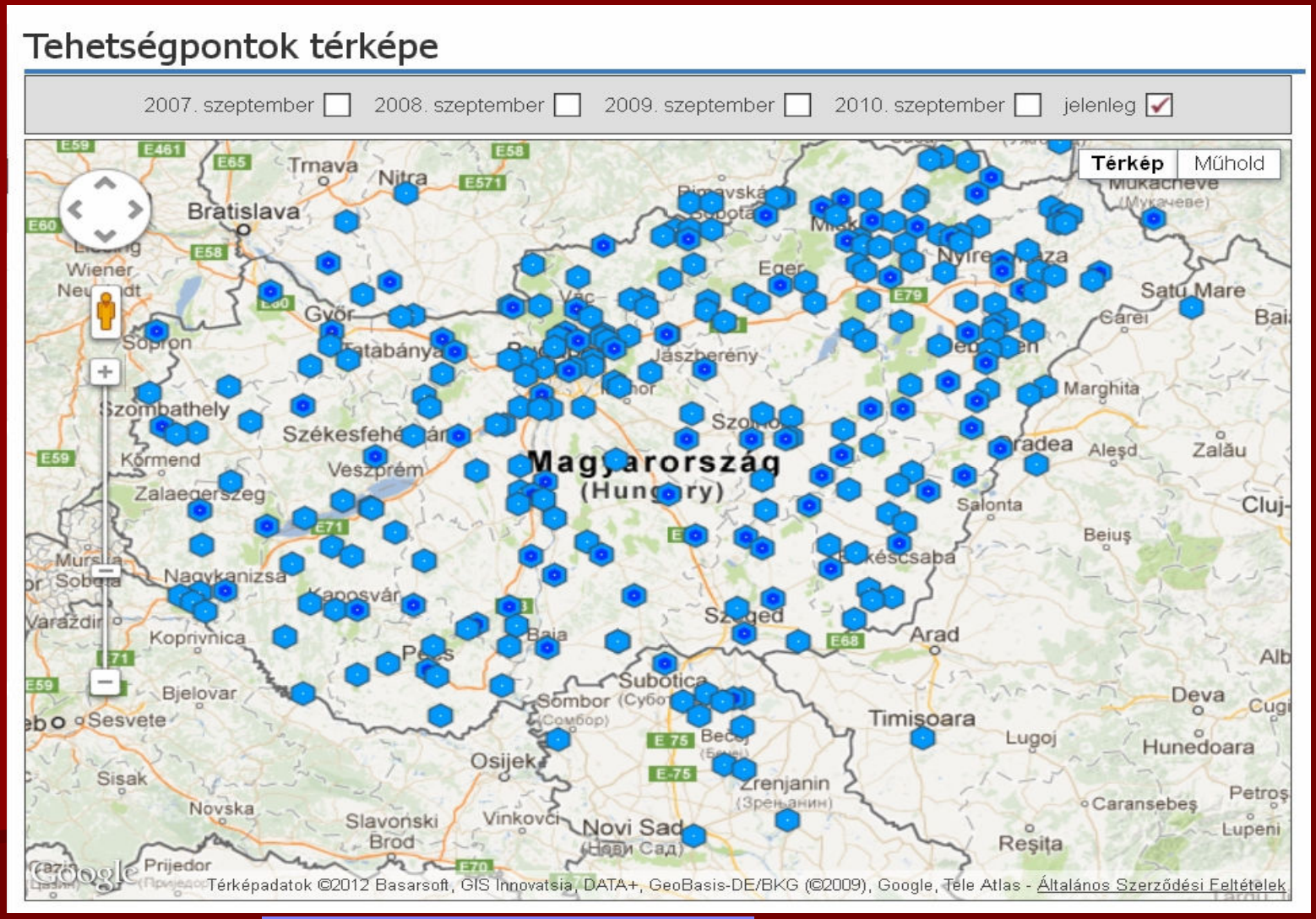

Magyar Géniusz program keretében 900 tehetségpont

Tevékenységük:

- **Tehetségazonosítás**
- **Tehetséggondozás**
- **Tehetség-tanácsadás**

Szakkörök, külön tanterv, gyorsítás, differenciálás, gazdagítás, gyenge pontok erősítése

- **Hálózatépítés**
- **Jó gyakorlatok gyűjtése**
- **Képzések**
- **Tehetségsegítő Tanácsok**
- **„Tehetségbarátok Köre”**
- **Tehetségbónusz program**
- **Tehetség Rt. és**
- **Tehetséghitel megalakítása**

Magyar Géniusz program keretében 900 tehetségpont

- **Fülöp Márta cikke az Élet és Tudományban: amerikai okt. rendszer: ki miben tehetséges, azt abban érdemes fejleszteni: kocka és labda**
- **Könyvtár mint tehetségpont – elég szokatlan 3 db**

Szentesi Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Kft

Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési Központ

és a Minerva Könyvtár – szigorú feltételeket szabnak az akkreditációhoz.

- **Bár alapvetően iskola-centrikus a tehetséggondozás, nagy lehetőség a könyvtáraknak.**

Ki a tehetséges?

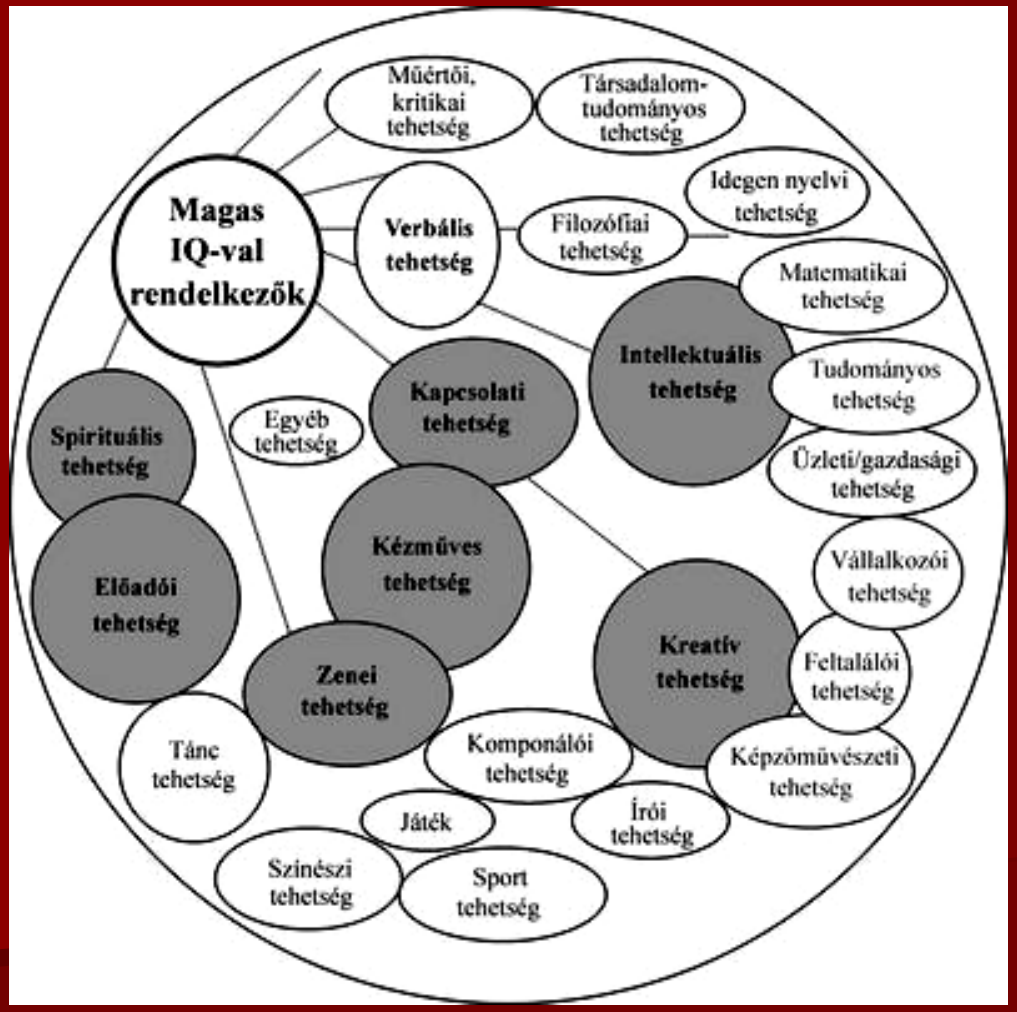

A tehetség 4 ismérve:

- **átlag feletti általános képességek**
- **átlagot meghaladó speciális képességek**
- **kreativitás**
- **feladat iránti elkötelezettség**

azaz : motiváció

Ki a tehetséges?

Aki többet tud, mint amit megtanul!

Ha részletesen ismertetném a számtalan meghatározást, néhány nappal hosszabb lenne a konferencia – a www.geniuszportal.hu-on letölthető szakkönyvek átfogóan, illetve tantárgyanként

Balogh László - Mező Ferenc - Kormos Dénes : Fogalomtár a Tehetségpontok számára

SOKFÉLE TEHETSÉG létezik:

Vekerdy Tamás: „Az iskola ma még a sokféle - legalább nyolcféle - intelligenciából, legfeljebb kettőt ismer el és értékel: a szóbelit és a matematikait

A tehetség 4 ismérve:

átlag feletti általános képességek

átlagot meghaladó speciális képességek

kreativitás

feladat iránti elkötelezettség azaz : motiváció

Ábra. A 2×4 faktoros talentum-modell.

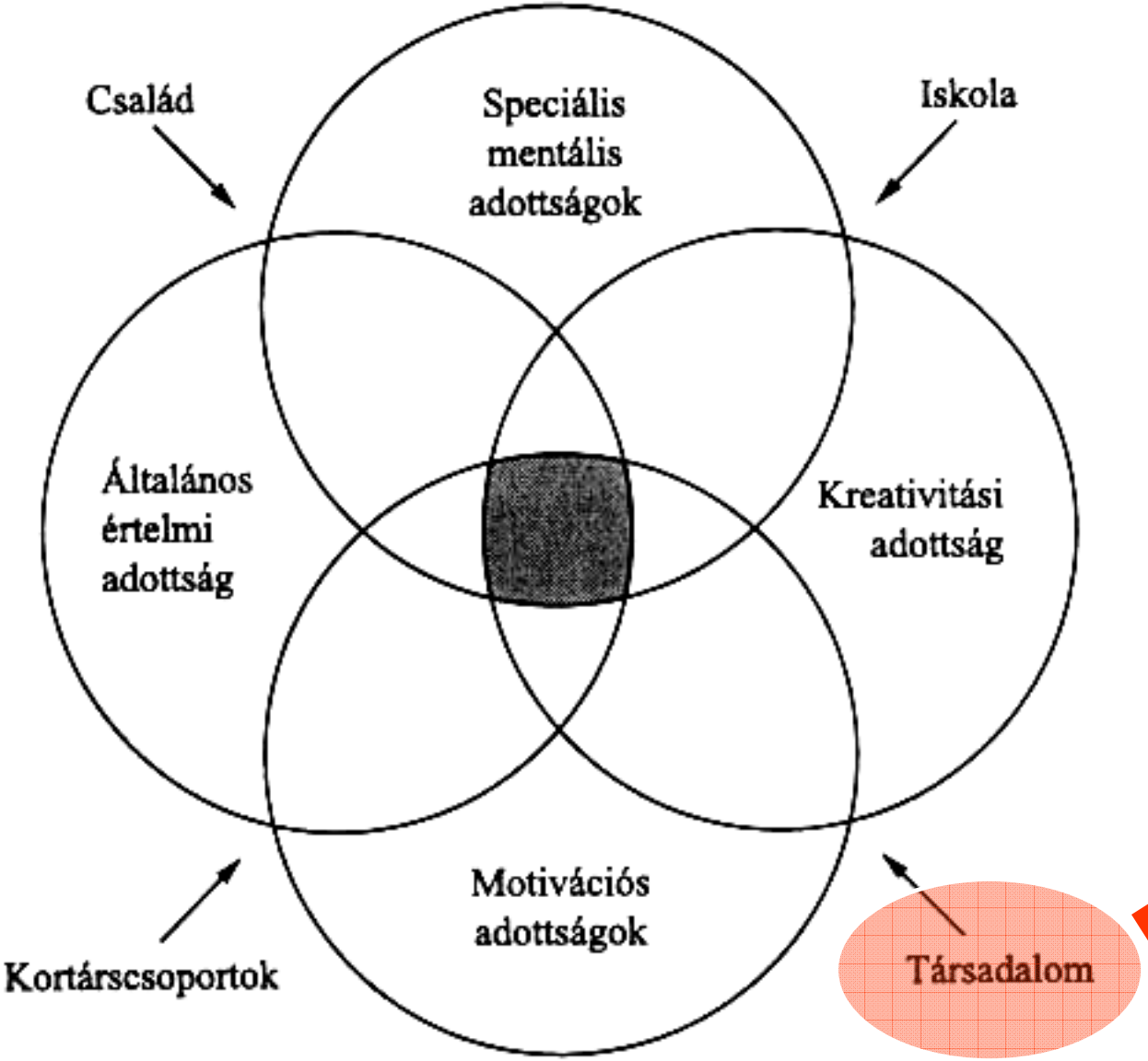

2*4+1

Renzulli-Czeizel modell

+

sors

könyvtár

2*4+1

Renzulli- Czeizel modell

Czeizel Endre pontosította a modellt:

a körökben az adottságok, belső tulajdonságok, a körökön kívül a külső feltételek + sors lásd József Attila, Radnóti Miklós, Rejtő Jenő

A könyvtár a társadalom része - van feladatunk!

TÁMOP-3.4.4/B-08/1-2009-0008

6 hónapos projekt,

4 témában heti klubfoglalkozások:

Ezerarcú Kelet-Ázsia (Kína, Japán, Korea),

Német Klub, Tollforgatók,

Képzések a Géniusz Projekt támogatásával

2011. február 25. – Tehetségnap

Mentálhigiénés tanácsadás

Életpálya klub

Netvagányok

Honlap: www.tehetsegbuvar.hu

Minerva TEHETSÉGBÚVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

TÁMOP-3.4.4/B-08/1-2009-0008

6 hónapos projekt,

4 témában heti klubfoglalkozások:

Ezerarcú Kelet-Ázsia (Kína, Japán, Korea),

Német Klub, Tollforgatók,

Képzések a Géniusz Projekt támogatásával

2011. február 25. – Tehetségnap

Mentálhigiénés tanácsadás

Életpálya klub

Netvagányok

Honlap: www.tehetsegbuvar.hu

SZOLGÁLTATÁSAINK

- *tehetséggondozó szakkönyvtár*
- *akkreditált tehetséggondozói pedagógus képzések*
- *(inter) kulturális képességfejlesztés*
- *magyar és idegennyelvi képességfejlesztés*
- *kutatásmódszertani képességfejlesztés*
- *tehetségfelmérés IQ-EQ tesztelés*
- *stressz-kezelés, autogén tréning*
- *életpálya tervezés*
- *pszichológiai tanácsadás*

Tapasztalataink:

-Mindenki jó valamire…

-Ma már máshogy kezdenénk hozzá

- Együttműködés - hálózat – **„fejlesztés alatt”**

Minerva TEHETSÉGBŰVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

Tanulság- „Mindenki jó valamire, ha másra nem, hát elrettentő példának!”

- Naivan álltunk hozzá: azt hittük elég elmondani, hogy mi milyen jó dolgokat találtunk ki
- Kevés találkozási lehetőség a gyerekekkel,
- jobb kapcsolat kellene az iskolákkal
- iskolai könyvtárosok, könyvtáros tanárok segítsége és megerősítése (lehet, hogy még mindig naiv vagyok)
- Zalay Szabolcs említette a hálózatot - Csermely Péter – hálózatszervezése a Tehetségpontokból
- A könyvtár 0-től 100 évesig partner, (mert előbb-utóbb csak befejezi az iskolát az az ebadta kölyök…)

Miért ideális hely a könyvtár Tehetségpontnak?

- ***A könyvtár ideális kutatóműhely : Internet és szakkönyvek – hálózat!***
- ***Alapműveltség megszerzésének eszköze: még mindig az olvasás***
- ***Segítség a tanulásmódszertanban, kutatásmódszertanban***
- ***Aktív tanulás – a könyvtáros „csak" segít (nem vizsgáztat!) így mindjárt kellemesebb!***
- ***információ-szolgáltatás a tehetség-segítő programról, a Tehetségpontokról és szolgáltatásaikról***

TEHETSÉGPONTKÉNT

- ***Nem-iskolai keretben, kötetlenebb feltételekkel végzett tehetséggondozás - nyelv, irodalom, logika, számítástechnika…***
- ***Tehetséggondozó gyűjtemény-részek kialakítása – általános alapművek***
- ***A tehetséggondozás egy-egy szakterületének koordinált, megosztott gyűjtése***
- ***Tanulás-kutatásmódszertani segítségnyújtás diákoknak, mentoroknak, szülőknek***
- ***Tanulás-kutatás módszertani oktatási anyagok összeállítása***
- ***NAT – önképzésre, önálló művelődésre kell nevelni!***

Na de mi lesz a játékkal?

JÁTÉK

TEHETSÉG

Kreativitás
Motiváció
Önkéntesség
Szabadság
-cselekvés

Na de mi lesz a játékkal?

Közös jegyek:

- **Kreativitás**
- **Motiváció**
- **Önkéntesség**
- **Szabadság-cselekvés**

A játék ad lehetőséget a tehetség kibontakozására, a játék az alap!

Tehetség és kreativitás

„Látni, amiket mindenki lát, és azt gondolni róluk, amire senki más nem gondolt”

Szent-Györgyi Albert

Tehetség és motiváció

Tehetség és kreativitás

„Látni, amiket mindenki lát, és azt gondolni róluk, amire senki más nem gondolt"

Szent-Györgyi Albert

A tehetségre éppen az a jellemző, hogy problémahelyzetekben új megoldásokat talál, s ez kreatív képességek nélkül elképzelhetetlen.

Viszont kellő motiváció nélkül nincs eredmény:

Hallama Erzsébet : Fele játék, fele gyötrelem könyvcíme rendkívül találóan határozta meg a könyvében bemutatott tudósok, – köztük Grastyán Endre – kutatói munkáját. Az eredményhez kitartó munka kell,

Mi adja ehhez az energiát a tudósoknak?

„Ki játszik ilyet?”

Gyermekkorban természetes a játék

„… kiderülhet, hogy a felnőtt legalább annyit, vagy talán többet is játszik, mint a gyermek. Értelmezésünk szerint mindig játéknak tekinthető a kreatív munka, amely feszültségeket jelentő problémákat old meg…”

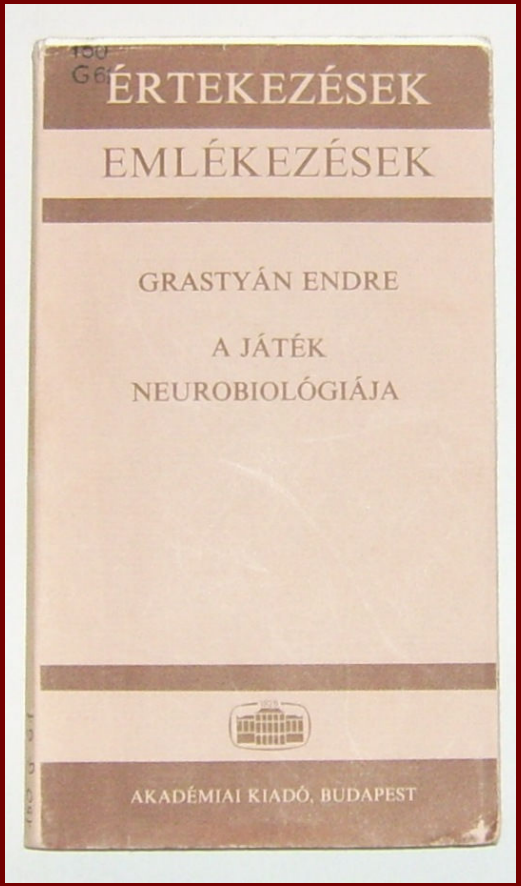

„Ki játszik ilyet?"

Gyermekkorban természetesnek tarjuk a játékot

„… kiderülhet, hogy a felnőtt legalább annyit, vagy talán többet is játszik, mint a gyermek. Értelmezésünk szerint mindig játéknak tekinthető a kreatív munka, amely feszültségeket jelentő problémákat old meg…"

Mit játszanak a felnőttek ?

- ***társasjátékok, vetélkedők - közösség, szórakozás***
- ***szerepjátékok – fiatalok körében - társasjáték***
- ***sport***
- ***színjátszás, hangszeren való játék - művészet***
- ***kutatás – játék a szellemmel.***

Tudjuk, hogy ugyanaz a tevékenység lehet játék és lehet munka (Tom Sawyer – kerítésmeszelés), motiváció kérdése

– Csíkszentmihályi Mihály Flow-elmélete magyarázatot ad, hogy honnan az energia: a flow olyan állapotot jelent, amikor az ember teljesen elmélyül abban a tevékenységben, amit csinál: a „tökéletes élmény" A legfontosabb feladat, hogy legyen előttünk egy konkrét cél. A kihívás sem lehet túl magas, de túl alacsony se, mindig optimális szintre helyezzük.

Végül is egyezik a magas színtű játékkal

Lehet-e az olvasás játék?

Játék jellemzői:

- A játék jutalma <u>önmaga</u>
- Kettős tudat
- Sajátosan céltudatos
- Spontán, szabadon választott
- Örömforrás

Igazak az állítások az olvasásra?

- A játék jutalma <u>önmaga</u> Egy jó könyv, mese, vers, jutalom az elolvasójának
- Kettős tudat Tudatában vagyunk, hogy csak fikció
- Sajátosan céltudatos?
- Spontán, szabadon választott?
- Örömforrás Örömforrás?

Lehet-e az olvasás játék?

Olvasás többes funkciója – tájékozódás, tanulás, örömforrás

Játék jellemzői:

- ***A játék jutalma <u>önmaga</u>***
- ***Kettős tudat***
- ***Sajátosan céltudatos (belső késztetés, igény)***
- ***Spontán, szabadon választott***
- ***Örömforrás***

- ***A játék jutalma <u>önmaga</u> Egy jó könyv, mese, vers, jutalom az elolvasójának***
- ***Kettős tudat Tudatában vagyunk, hogy csak fikció***
- ***Sajátosan céltudatos?***
- ***Spontán, szabadon választott?***
- ***Örömforrás Örömforrás?***

Mikor játék az olvasás?

Játék: kihívás, de nem leküzdhetetlenül nehéz

biztos szövegértés = sikerélmény

Olvasást csak olvasással lehet gyakorolni!

Cél szentesíti az eszközt!!!

Kaland – játék – kockázat könyvek

Mikor játék az olvasás?

Játék: kihívás, de nem leküzdhetetlenül nehéz

Tehát szükséges a sikerélmény, a motiváció, a biztos szövegértés

Autóvezetés tanulása <> a táj szépsége

biztos szövegértés = sikerélmény

Olvasást csak olvasással lehet gyakorolni

Cél szentesíti az eszközt!!!

Kaland – játék – kockázat könyvek

Alapja és eszköze a biztos szövegértés – ehhez viszont gyakorolni kell – ezt a motiváció segíti – azaz körbeértünk! – kell egy kis külső motiváció

Változó könyvtár

„A könyvtár az a hely, ahol csendben kell lenni ??? ”

Közösségi tér, játékok, versenyek

VÍZIÓNK:

az olvasást örömmé tenni!

Változó könyvtár

„A könyvtár az a hely, ahol csendben kell lenni ??? "

Közösségi tér, játékok, versenyek

VÍZIÓNK: az olvasást örömmé tenni!

Király lehetsz!

„Betűország lakói elhatározták, hogy királyt választanak!”

- **Verseny alsó tagozatosoknak – ki olvas többet?**
- **2012. március 19-től 2013. január 31-ig**
- **247 könyv 5 kategóriába sorolva**
- **Mint a mesében: 3 kérdést kell megválaszolni**
- **50 benevezet versenyző**

Minerva TEHETSÉGBŰVÁR

JÁTÉKTAN

tem

Minerva KÖNYVTÁR

Király lehetsz

„Betűország lakói elhatározták, hogy királyt választanak!”

Verseny alsó tagozatosoknak – ki olvas többet?

(Együttműködés kontra versengés : Mérő László – nyuszi-vadászat - néha a versengés eredményesebb!

2012. március 19-től 2013. január 31-ig
247 könyv 5 kategóriába sorolva
Mint a mesében: 3 kérdést kell megválaszolni
Eddig 50 benevezet versenyző – mindenki nyer!

Fontos a szülők együttműködése – fontos lenne, hogy elérhető közelségben legyenek gyerekkönyvtárak!

Elérhetőség:

Lászlóné Bauer Nóra

minerva.pecs@gmail.com

30/300-5025

Minerva Könyvtár, 7623 Pécs, Athinay u. 44.

Tel: (72)511-769, Fax (72)511-799

www.minervakonyvtar.hu

Köszönöm figyelmüket!